

E01 - Organizační směrnice

Nakládání s nebezpečnými CHL na pracovištích společnosti AG TRANSPORT, s.r.o.

Společnost: <i>Company:</i>	AG TRANSPORT, s.r.o.		
Sídlo: <i>Address:</i>	Uherské Hradiště, Průmyslová 1141, PSČ 68601		
IČ DHP: <i>VAT:</i>	CZ26898161		
Verze: <i>Version:</i>	01		
Vytvoril/a: <i>Created by:</i>	Mgr. Tomáš Ondrůšek	Aktualizace: <i>Update:</i>	M.Sc. Adam Váš
Datum, podpis: <i>Date, Signature:</i>	24.1.2022	Datum, Podpis: <i>Date, Signature:</i>	14.02.2022

Schváleno dne

Schválil:

Ing. Antonín Guriča, jednatel

OBSAH

1. ÚČEL	3
2. ROZSAH PLATNOSTI	3
3. POJMY, ZKRATKY	4
Pojmy	4
Zkratky	5
4. ODPOVĚDNOSTI	6
Všeobecná odpovědnost	6
Povinnosti osoby odborně způsobilé.....	6
Povinnosti odd. nákupu	6
Povinnosti vedoucího pracoviště, kde se s NCHLS nakládá	6
Povinnosti personálního oddělení (Ekonomický úsek)	6
Povinnosti zaměstnance	7
5. POPIS ČINNOSTÍ	7
Nakupování CHL a směsí.....	7
Skladování.....	7
Nakládání s NCHLS na pracovišti	7
Nakládání s vysoce toxickými NCHLS.....	8
Související dokumentace	8
6. PŘÍLOHY	9
Příloha č.2: Výstražné symboly nebezpečnosti	10
Příloha č.3: Standardní věty o nebezpečnosti	12
Příloha č.4: standardní věty pro bezpečné zacházení.....	17
Příloha č.5.: ZÁSADY BEZPEČNÉHO ZACHÁZENÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI A SMĚSMI	25
Příloha č.6: ZÁZNAM O SEZNÁMENÍ S DOKUMENTEM.....	27

1. ÚČEL

Směrnice stanovuje povinnosti a odpovědnosti zaměstnanců při nakládání s chemickými látkami a chemickými směsmi. Ustanovení této směrnice jsou závazná pro všechny zaměstnance společnosti při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi. Cílem směrnice je zajistit dodržování obecně závazných právních předpisů v oblasti nakládání s nebezpečnými chemickými látkami ve společnosti a minimalizovat:

- Pracovní úrazy či případy vážného poškození zdraví v důsledku nesprávného nakládání s chemickými látkami a chemickými směsmi.
- Mimořádné události, které mohou mít za následek únik chemických látek a chemických směsí do životního prostředí.

2. ROZSAH PLATNOSTI

Dle nařízení ES č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, nařízení č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení CHL, zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví je nakládání s chemickými látkami definováno jako každá činnost, jejímž předmětem je chemická látka, chemická látka obsažená ve směsi nebo chemická směs.

Zákon 350/2011 Sb. začleňuje evropské předpisy (směrnice a nařízení) a upravuje práva a povinnosti právnických osob při výrobě, klasifikaci, zkoušení, balení, označování, uvádění na trh, dovozu, a vývozu chemických látek nebo látek ve směsích nebo předmětech a při klasifikaci, zkoušení, balení, označování chemických přípravků na území ČR.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví mimo jiné upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při nakládání s chemickými látkami a směsmi.

Dne 16.12.2008 přijal Evropský parlament a Rada (ES) nařízení č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, které sladuje stávající legislativu EU se systémem GHS. Jde o nařízení (CLP), které by mělo přinést celosvětové sjednocování pro klasifikaci, označování a balení chemických látek a směsí a dochází k některým změnám (terminologie, výstražné symboly, rozšířená klasifikace, pojem přípravků se mění na směs, pojem kategorie nebezpečnosti se mění na třídu nebezpečnosti).

Tato směrnice se vztahuje na následující činnosti, které jsou ve společnosti prováděny: nákup, skladování, používání, vnitropodniková přeprava. Směrnice se vztahuje na nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, které mají aspoň jednu nebezpečnou vlastnost.

3. POJMY, ZKRATKY

POJMY

Bezpečnostní list	<i>Souhrn identifikačních údajů o výrobci, dovozci NCHLS, údajů o samotné NCHLS a údajů potřebných pro ochranu zdraví a životního prostředí.</i>
Bezpečnostní štítek (označení, etiketa)	<i>Stanoven nařízením (ES) č. 1272/2008/ES a obsahuje souhrn informací pro bezpečné zacházení s výrobkem, grafický výstražný symbol nebezpečnosti, R věty a S věty nebo signální slovo, H-věty a P-věty a údaje o výrobci, dovozci či distributorovi.</i>
Distributor	<i>Fyzická nebo právnická osoba usazená ve Společenství, která pouze skladuje a uvádí na trh látku samotnou nebo obsaženou ve směsi pro třetí osobu.</i>
Dovozce	<i>Fyzická nebo právnická osoba usazená ve Společenství, která odpovídá za dovoz.</i>
H-věty	<i>Standardní věty o nebezpečnosti, přiřazené dané třídě a kategorii nebezpečnosti, popisující povahu nebezpečnosti nebezpečné CHL či CHS, případně i včetně stupně nebezpečnosti CHL či CHS. Jejich seznam je uveden v nařízení (ES) č.1272/2008/ES.</i>
CHL	<i>Chemické látky jsou chemické prvky a jejich sloučeniny v přirozeném stavu, nebo získané výrobním postupem včetně přísad a rozpouštědel nezbytných pro uchování jejich stability a jakýchkoliv nečistot přirozeného původu, nebo vznikajících ve výrobním procesu, s výjimkou rozpouštědel, která mohou být z látky oddělena beze změny jejího složení, nebo ovlivnění její stability.</i>
Klasifikace	<i>Zhodnocení, zda látky nebo směsi mají jednu nebo více nebezpečných vlastností a jejich zařazení do jednotlivých skupin nebezpečnosti.</i>
Kategorie nebezpečnosti	<i>Rozdělení kritérií v rámci každé třídy nebezpečnosti s upřesněním závažnosti nebezpečnosti.</i>
Nakládání s NCHLS	<i>Výroba, dovoz, vývoz, prodej, používání, skladování, balení, označování a vnitropodniková přeprava NCHLS (nebezpečné chemické látky a směsi).</i>
Následný uživatel	<i>Fyzická nebo právnická osoba usazená ve Společenství jiná než výrobce nebo dovozce, která používá látku samotnou nebo obsaženou ve směsi při své průmyslové nebo profesionální činnosti. Následným uživatelem není distributor ani spotřebitel. Za následného uživatele se považuje rovněž zpětný dovozce osvobozený podle čl. 2 odst. 7 písm. c).</i>
Označení	<i>Souhrn: bezpečnostní štítek podle nařízení (ES) č. 1272/2008, bezpečnostní značka a UN číslo (eventuálně Kemlerův kód) podle ADR/RID.</i>
P-věty	<i>Pokyny pro bezpečné zacházení s CHL či CHS, popisující doporučená opatření pro minimalizaci nebo prevenci nepříznivých účinků způsobených expozicí dané NCHLS v důsledku jejího používání nebo odstraňování. Jejich seznam je uveden v nařízení (ES) č. 1272/2008.</i>
Registrace	<i>Uplatnění nařízení REACH.</i>

Signální slovo	Označuje příslušnou úroveň závažnosti CHL či CHS za účelem varování před možným nebezpečím, nabývá hodnot NEBEZPEČÍ či VAROVÁNÍ, je součástí bezpečnostního značení dle nařízení (ES) č. 1272/2008.
Školení	Zaškolení a proškolení osob ze jména ve způsobu správného nakládání s chemickými látkami a směsmi, včetně poskytování první pomoci.
Třída nebezpečnosti	Povaha fyzikální nebezpečnosti, nebezpečnosti pro zdraví či nebezpečnosti pro životní prostředí.
Uvedení do oběhu	Úplatné nebo bezúplatné předání látek nebo směsí jiné osobě po jejich uvedení na trh.
Uvedení na trh	Dodání nebo zpřístupnění třetí osobě, za úplatu či zdarma. Za uvedení na trh se považuje rovněž dovoz.
Vedoucí zaměstnanec	Vedoucí pracoviště odpovědný za „nakládání“ s NCHLS.
Výstražný symbol nebezpečnosti	Grafický symbol odpovídající klasifikaci NCHLS, sdělující specifické informace o daném druhu nebezpečí (seznam symbolů je uveden v Příloze A této směrnice).
Zákon	Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších doplňků, včetně všech jeho prováděcích vyhlášek.

ZKRATKY

ADR/RID	Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí/ Řád pro mezinárodní železniční dopravu nebezpečných věcí
BL	Bezpečnostní list
BT	Bezpečnostní technik
CHL	Chemická látka/y
CHS	Chemická směs/i
UN kód	Charakteristické čtyřčíslí, přiřazené cca 3000 látkám a jejich směsím, které látku nebo směs jednoznačně identifikuje
CHLS	Chemické látky a směsi
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
KHS	Krajská hygienická stanice
NCHLS	Nebezpečné chemické látky a směsi
PO	Personální oddělení
REACH	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
CLP	Nařízení ES č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení CHL
OZO	Odborně způsobilá osoba pověřená řízením agendy NCHLS

4. ODPOVĚDNOSTI

VŠEOBECNÁ ODPOVĚDNOST

Společnost je povinná zabezpečit činnosti při nakládání s CHL a směsmi, klasifikovanými jako vysoce toxické, osobou odborně způsobilou (OZO). Společnost je povinná zabezpečit, aby s látkami a přípravky vysoce toxickými, žíravými, karcinogenními, mutagenními a toxickými pro reprodukci, nakládaly pouze osoby starší 18 let, které nejsou zčásti ani zcela zbaveny způsobilosti k právním úkonům.

POVINNOSTI OSOBY ODBORNĚ ZPŮSOBILÉ

Aktualizuje organizační směrnici „Nakládání s chemickými látkami“. Provádí pravidelná školení zaměstnanců, kteří nakládají s NCHLS. Ze školení zpracovává protokol (osnova školení a prezenční listina), který předává PO. Poskytuje součinnost při zajišťování dalších povinností na úseku nakládání s NCHL, účastní se kontrol nakládání s CHL.

POVINNOSTI ODD. NÁKUPU

Na základě podnětu vedoucího schvaluje nákup nové NCHL. Ke schválení využívá součinnost s OZO a technikem BOZP. Vede a aktualizuje Registr chemických látek a přípravků (Příloha 1), se kterými se ve společnosti nakládá. Tato příloha je jen v elektronické podobě.

Komunikuje s dodavateli NCHL, ve spolupráci s externím specialistou provádí kontrolu bezpečnostních listů a expozičních scénářů a jejich souladu se způsobem použití a v případě, že nevyhovují požadavkům platné legislativy, uvědomí výrobce nebo dovozce uvědomí a vyžádá si dokumentaci, která platné legislativě vyhovuje. O provedené kontrole a jejich výsledcích vede evidenci. V rámci společnosti zajišťuje distribuci BL na pracoviště, kde se s NCHL a směsmi nakládá. Tato distribuce je prováděna udržováním aktuálních bezpečnostních listů dle provozů na interní počítačové síti.

V případě, že značení NCHLS nevyhovuje požadavkům platné legislativy, uvědomí výrobce nebo dovozce a vyžádá si, aby obal byl přeznačen a další dodávka NCHLS byla značena v souladu s platnou legislativou, případně zajistí správné označení obalů NCHLS vlastními silami. V součinnosti s OZO provádí kontroly nakládání s CHL. Z provedených kontrol pořizuje zápis, který projednává s vedoucími dotčených pracovišť.

POVINNOSTI VEDOUcíHO PRACOVIŠTĚ, KDE SE S NCHLS NAKLÁDÁ

Vedoucí příslušného pracoviště zodpovídá, že s NCHLS bude správně nakládáno, že s nimi budou nakládat jen pracovníci, kteří budou prokazatelně zaškoleni. Zodpovídá za to, že jsou používány pouze CHL, uvedené v Registru chemických látek, tzn. jedná se pouze o schválené CHL.

Vedoucí pracoviště zodpovídá za příjem, skladování a manipulaci, za vybavení pracovníků pracovními a ochrannými prostředky a sanačními prostředky pro případ havarijního úniku NCHLS v souladu s aktuálním havarijním plánem.

POVINNOSTI PERSONÁLNÍHO ODDĚLENÍ (EKONOMICKÝ ÚSEK)

Do ročního plánu školení zapracovává požadavky vedoucích pracovišť na školení zaměstnanců nakládajících s NCHLS, které je zajištěno prostřednictvím OZO (v případě látek klasifikovaných jako vysoce toxické) nebo jinou odborně způsobilou osobou (ostatní chemické látky). Protokol ze školení archivuje po dobu 5 let.

POVINNOSTI ZAMĚSTNANCE

Všichni zaměstnanci společnosti jsou při nakládání s NCHLS povinni chránit zdraví lidí a životní prostředí, dodržovat pokyny H-vět a P-vět, které jsou uvedeny na obalu NCHLS a pokyny uvedené v pravidlech bezpečného zacházení s NCHLS.

Při nakládání s NCHLS jsou všichni pracovníci povinni dodržovat také předepsané technologické postupy, dodržovat bezpečnostní a hygienické pokyny a používat předepsané pracovní pomůcky. Bezpečnostní a hygienické pokyny, včetně předepsaných pracovních a ochranných pomůcek jsou uvedeny v pravidlech bezpečného zacházení s NCHLS. Pokud při nakládání s NCHLS dojde k poškození zdraví, jsou zaměstnanci společnosti povinni poskytnout první pomoc.

5. POPIS ČINNOSTÍ

NAKUPOVÁNÍ CHL A SMĚSÍ

- a) Nakupovat je možné pouze CHL, uvedené v Registru CHL.
- b) Je-li CHL nebo směs nakupována poprvé, je povinností příslušného vedoucího pracoviště předložit záměr nákupu ke schválení vedení společnosti. Záznam o schválení je proveden formou podpisu vedoucího na nákupce. Následně je CHL pracovníkem nákupu zařazena do Registru CHL.
- c) V případě nákupu nové NCHLS musí dodavatel nejpozději s první dodávkou poskytnout aktuální bezpečnostní list, v případě registrovaných NCHLS, také expoziční scénář. Pracovník zodpovědný za nákup je povinen, v případě prvního nákupu NCHL nebo směsi si bezpečnostní list vyžádat. Výrobce, dovozce nebo distributor je povinen jej předložit v češtině. Po nákupu pracovník zodpovědný za nákup uloží BL do podnikové databáze.
- d) Prodejce musí zajistit transport zboží v souladu s pravidly mezinárodní dohody pro přepravu nebezpečných věcí, tzv. ADR.

SKLADOVÁNÍ

- a) NCHLS musí být skladovány v původních, dobře uzavřených obalech. Interní skladovací nádoby musí být zřetelně označeny názvem NCHLS s uvedením nebezpečné vlastnosti, případně grafickým symbolem nebezpečnosti a výpisem H-vět a P-vět.
- b) NCHLS musí být skladovány dle pokynů uvedených v bezpečnostním listu a zajištěny před zcizením, únikem a záměnou s jinými NCHL a směsmi.
- c) Povinným vybavením skladu jsou prostředky pro předlékařskou první pomoc a pro očistu osob a asanaci skladového prostoru. Za řádné skladování a vybavení skladu odpovídá vedoucí skladu.

NAKLÁDÁNÍ S NCHLS NA PRACOVIŠTI

- a) S NCHLS smí nakládat pouze pracovníci, kteří byli prokazatelně proškoleni z nakládání s NCHLS. Školení provádí vedoucí oddělení či technik BOZP při nástupu na konkrétní pracovní pozici. O školení je pořízen záznam (osnova školení a prezenční listina), jehož originál je uložen na personálním oddělení.
- b) V případě náhodného úniku jsou zaměstnanci společnosti, za dodržení bezpečnostních opatření (zejm. použití ochranných pomůcek), povinni neprodleně zastavit únik a zahájit sanační práce. Uniklou NCHLS zasypat vhodným sorbentem a takto vzniklý nebezpečný odpad uložit do sběrné nádoby a označit.
- c) Použité obaly NCHLS a nespotřebované zbytky NCHLS je nutno rovněž označit jako nebezpečný odpad.

- d) Pokud dojde při nakládání s NCHLS k poškození zdraví, jsou všichni zaměstnanci společnosti povinni poskytnout první pomoc. Postup pro poskytování první pomoci je uveden v pravidlech pro bezpečné zacházení s chemickými látkami.
- e) V případě nakládání s NCHLS, která je klasifikována jako vysoce toxická, je nutné vést její evidenci dle ust. § 44 odst. 9 zákona (příjem, výdej, aktuální stav, osoba, podpis).

NAKLÁDÁNÍ S VYSOCE TOXICKÝMI NCHLS

- a) S vysoce toxickou NCHLS, tj. tou která má přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti akutní toxicita kategorie 1 nebo 2, mohou nakládat pouze pracovníci, kteří byli prokazatelně proškoleni z nakládání s NCHLS osobou odborně způsobilou. Školení provádí OZO při nástupu na konkrétní pracovní pozici a v dále v pravidelných intervalech (1x 2 roky). O školení je pořízen záznam (osnova školení a prezenční listina), jehož originál je uložen na personálním oddělení.
- b) Látky vysoce toxické musí být zabezpečeny proti odcizení uzamčením.
- c) Musí být vedena podrobná, skladová evidence veškerých pohybů vysoce toxických látek dle ust. § 44 odst. 9 zákona. Ta obsahuje údaje o jakémkoliv příjmu, výdeji, aktuálním stavu, datu pohybu, jméno a podpis osoby.

SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTACE

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (REACH)
- b) Nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (CLP)
- c) Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)
- d) Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- e) Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění

6. PŘÍLOHY

<i>Příloha č. 1</i>	<i>Registr chemických látek a směsí</i>
<i>Příloha č. 2</i>	<i>Výstražné symboly nebezpečnosti dle 1272/2008 a 350/2011</i>
<i>Příloha č. 3</i>	<i>Standardní věty o nebezpečnosti</i>
<i>Příloha č. 4</i>	<i>Standardní věty pro bezpečné zacházení</i>
<i>Příloha č. 5</i>	<i>Zásady bezpečného zacházení s chemickými látkami a směsmi</i>
<i>Příloha č. 6</i>	<i>Záznam o seznámení s dokumentem</i>
<i>Příloha č. 7</i>	<i>Nakládání a skladování odpadu (nebezpečný, recyklovatelný, hořlavý, chemický, skládkový) a zacházení s nebezpečnými chemickými látkami – Report 2022-02</i>

PŘÍLOHA Č.2: VÝSTRAŽNÉ SYMBOLY NEBEZPEČNOSTI

Zákon 350/2011 Sb.			Nařízení č. 1272/2008/ES	
Písmenné vyjádření	Slovní vyjádření	Symbol	Vlastnost	Symbol
nestanoven	nestanoven	nestanoven	Plyny pod tlakem	
E	výbušný	 VÝBUŠNÝ	Výbušnost	
O	oxidující	 OXIDUJÍCÍ	Oxidující	
F+	extrémně hořlavý	 EXTRÉMNĚ HOŘLAVÝ	Hořlavost	
F	vysoce hořlavý	 VYSOCE HOŘLAVÝ	Hořlavost	
T+	vysoce toxický	 VYSOCE TOXICKÝ	Akutní toxicita	
T	toxický	 TOXICKÝ	Akutní toxicita	
Xn	zdraví škodlivý	 ZDRAVÍ ŠKODLIVÝ	Akutní toxicita	
C	žiravý	 ŽIRAVÝ	Žiravost, Korozivita pro kovy	
Xi	dráždivý	 DRÁŽDIVÝ	Dráždivost	

Zákon 350/2011 Sb.			Nařízení č. 1272/2008/ES	
Písmenné vyjádření	Slovní vyjádření	Symbol	Vlastnost	Symbol
nestanoven	nestanoven	nestanoven	Chronické účinky	
N	nebezpečný pro životní prostředí		Nebezpečný pro vodní prostředí	

PŘÍLOHA Č.3: STANDARDNÍ VĚTY O NEBEZPEČNOSTI

Standardní věty o nebezpečnosti pro fyzikální nebezpečnost	
H200	Nestabilní výbušnina.
H201	Výbušnina; nebezpečí masivního výbuchu.
H202	Výbušnina; vážné nebezpečí zasažení částicemi.
H203	Výbušnina; nebezpečí požáru, tlakové vlny nebo zasažení částicemi.
H204	Nebezpečí požáru nebo zasažení částicemi.
H205	Při požáru může způsobit masivní výbuch.
H220	Extrémně hořlavý plyn.
H221	Hořlavý plyn.
H222	Extrémně hořlavý aerosol.
H223	Hořlavý aerosol.
H224	Extrémně hořlavá kapalina a páry.
H225	Vysoce hořlavá kapalina a páry.
H226	Hořlavá kapalina a páry.
H228	Hořlavá tuhá látka.
H229	Nádoba je pod tlakem: při zahřátí se může roztrhnout.
H230	Může reagovat výbušně i bez přítomnosti vzduchu.
H231	Při zvýšeném tlaku a/nebo teplotě může reagovat výbušně i bez přítomnosti vzduchu.
H240	Zahřívání může způsobit výbuch.
H241	Zahřívání může způsobit požár nebo výbuch.
H242	Zahřívání může způsobit požár.
H250	Při styku se vzduchem se samovolně vznítí.
H251	Samovolně se zahřívá: může se vznítit.
H252	Ve velkém množství se samovolně zahřívá; může se vznítit.
H260	Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny, které se mohou samovolně vznítit.
H261	Při styku s vodou uvolňuje hořlavé plyny.
H270	Může způsobit nebo zesílit požár; oxidant.
H271	Může způsobit požár nebo výbuch; silný oxidant.
H272	Může zesílit požár; oxidant.
H280	Obsahuje plyn pod tlakem; při zahřívání může vybuchnout.
H281	Obsahuje zchlazený plyn; může způsobit omrzliny nebo poškození chladem.

H290	Může být korozivní pro kovy.
-------------	------------------------------

Standardní věty o nebezpečnosti pro zdraví	
H300	Při požití může způsobit smrt.
H301	Toxický při požití.
H302	Zdraví škodlivý při požití.
H304	Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
H310	Při styku s kůží může způsobit smrt.
H311	Toxický při styku s kůží.
H312	Zdraví škodlivý při styku s kůží.
H314	Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.
H315	Dráždí kůži.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H318	Způsobuje vážné poškození očí.
H319	Způsobuje vážné podráždění očí.
H330	Při vdechování může způsobit smrt.
H331	Toxický při vdechování.
H332	Zdraví škodlivý při vdechování.
H334	Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže.
H335	Může způsobit podráždění dýchacích cest.
H336	Může způsobit ospalost nebo závratě.
H340	Může vyvolat genetické poškození <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H341	Podezření na vyvolání genetického poškození <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H350	Může vyvolat rakovinu <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H351	Podezření na vyvolání rakoviny <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H360	Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky <uvedte specifický účinek, je-li znám> <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H361	Podezření na poškození reprodukční schopnosti nebo plodu v těle matky <uvedte specifický účinek, je-li znám> <uvedte cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H362	Může poškodit kojence prostřednictvím mateřského mléka.

Standardní věty o nebezpečnosti pro zdraví	
H370	Způsobuje poškození orgánů <nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy> <uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H371	Může způsobit poškození orgánů <nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy> <uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H372	Způsobuje poškození orgánů <nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy> při prodloužené nebo opakované expozici <uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H373	Může způsobit poškození orgánů <nebo uvést všechny postižené orgány, jsou-li známy> při prodloužené nebo opakované expozici <uved'te cestu expozice, je-li přesvědčivě prokázáno, že ostatní cesty expozice nejsou nebezpečné>.
H300 H310	Při požití nebo při styku s kůží může způsobit smrt.
H300 H330	Při požití nebo při vdechování může způsobit smrt.
H310 H330	Při styku s kůží nebo při vdechování může způsobit smrt.
H300 H310 H330	Při požití, při styku s kůží nebo při vdechování může způsobit smrt.
H301 H311	Toxický při požití nebo při styku s kůží.
H301 H331	Toxický při požití nebo při vdechování.
H311 H331	Toxický při styku s kůží nebo při vdechování.
H301 H311 H331	Toxický při požití, při styku s kůží nebo při vdechování.
H302 H312	Zdraví škodlivý při požití nebo při styku s kůží.
H302 H332	Zdraví škodlivý při požití nebo při vdechování.
H312 H332	Zdraví škodlivý při styku s kůží nebo při vdechování.
H302 H312 H332	Zdraví škodlivý při požití, při styku s kůží nebo při vdechování.

Standardní věty o nebezpečnosti pro životní prostředí

H400	Vysoce toxický pro vodní organismy.
H410	Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H411	Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H412	Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H413	Může vyvolat dlouhodobé škodlivé účinky pro vodní organismy.
H420	Poškozuje veřejné zdraví a životní prostředí tím, že ničí ozon ve svrchních vrstvách atmosféry

Doplňující informace o nebezpečnosti – fyzikální vlastnosti	
EUH 001	Výbušný v suchém stavu.
EUH 014	Prudce reaguje s vodou.
EUH 018	Při používání může vytvářet hořlavé nebo výbušné směsi par se vzduchem.
EUH 019	Může vytvářet výbušné peroxidy.
EUH 044	Nebezpečí výbuchu při zahřátí v uzavřeném obalu.

Doplňující informace o nebezpečnosti – vlastnosti související se zdravím	
EUH 029	Uvolňuje toxický plyn při styku s vodou.
EUH 031	Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 032	Uvolňuje vysoce toxický plyn při styku s kyselinami.
EUH 066	Opakovaná expozice může způsobit vysušení nebo popraskání kůže.
EUH 070	Toxický při styku s očima.
EUH 071	Způsobuje poleptání dýchacích cest.

Doplňující údaje na štítku / informace o některých směsích	
EUH 201/ 201A	Obsahuje olovo. Nemá se používat na povrchy, které mohou okusovat nebo olizovat děti. Pozor! Obsahuje olovo.
EUH 202	Kyanoakrylát. Nebezpečí. Okamžitě slepuje kůži a oči. Uchovávejte mimo dosah dětí.
EUH 203	Obsahuje chrom (VI). Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 204	Obsahuje isokyanáty. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 205	Obsahuje epoxidové složky. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 206	Pozor! Nepoužívejte společně s jinými výrobky. Může uvolňovat nebezpečné plyny (chlor).
EUH 207	Pozor! Obsahuje kadmium. Při používání vznikají nebezpečné výpary. Viz informace dodané výrobcem. Dodržujte bezpečnostní pokyny.
EUH 208	Obsahuje <název senzibilizující látky>. Může vyvolat alergickou reakci.
EUH 209/	Při používání se může stát vysoce hořlavým.

Doplňující údaje na štítku / informace o některých směsích	
209A	Při používání se může stát hořlavým.
EUH 210	Na vyžádání je k dispozici bezpečnostní list.
EUH 401	Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Doplňující informace k harmonizovanému seznamu klasifikací	
H350i	Může vyvolat rakovinu při vdechnutí.
H360F	Může poškodit reprodukční schopnost.
H360D	Může poškodit plod v těle matky.
H361f	Podezření na poškození reprodukční schopnosti.
H361d	Podezření na poškození plodu v těle matky
H360FD	Může poškodit reprodukční schopnost. Může poškodit plod v těle matky.
H361fd	Podezření na poškození reprodukční schopnosti. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Fd	Může poškodit reprodukční schopnost. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Df	Může poškodit plod v těle matky. Podezření na poškození reprodukční schopnosti.

PŘÍLOHA Č.4: STANDARDNÍ VĚTY PRO BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ

Pokyny pro bezpečné zacházení – všeobecné		
P101	Je-li nutná lékařská pomoc, mějte po ruce obal nebo štítek výrobku.	Spotřební výrobky
P102	Uchovávejte mimo dosah dětí.	Spotřební výrobky
P103	Před použitím si přečtěte údaje na štítku.	Spotřební výrobky

Pokyny pro bezpečné zacházení – prevence		
P201	Před použitím si obzarejte speciální instrukce.	
P202	Nepoužívejte, dokud jste si nepřčetli všechny pokyny a neporozuměli jim.	
P210	Chraňte před teplem, horkými povrchy, jiskrami, otevřeným plamenem a jinými zdroji zapálení. Zákaz kouření.	
P211	Nestříkejte do otevřeného ohně nebo jiných zdrojů zapálení.	
P220	Uchovávejte/skladujte odděleně od oděvů/.../hořlavých materiálů.	Jiné neslučitelné materiály uvede výrobce/dodavatel. <i>Specifikujte uchovávání odděleně od oděvů a jiných hořlavých materiálů.</i>
P221	Provedte preventivní opatření proti smíchání s hořlavými materiály...	Neslučitelné materiály uvede výrobce/dodavatel.
P222	Zabraňte styku se vzduchem.	
P223	Zabraňte styku s vodou.	
P230	Uchovávejte ve zvlhčeném stavu...	Vhodný materiál uvede výrobce/dodavatel. Pokud vyschnutí zvyšuje nebezpečí výbuchu, vyjma v případě potřeby pro výrobní nebo provozní procesy.
P231	Manipulace pod inertním plynem.	
P232	Chraňte před vlhkem.	
P233	Uchovávejte obal těsně uzavřený.	Je-li výrobek natolik těkavý, že vytváří nebezpečné prostředí.
P234	Uchovávejte pouze v původním obalu.	
P235	Uchovávejte v chladu.	

Pokyny pro bezpečné zacházení – prevence		
P240	Uzemněte obal a odběrové zařízení.	Je-li výbušnina elektrostaticky citlivá. Má-li se překládat elektrostaticky citlivý materiál. Je-li výrobek natolik těkavý, že vytváří nebezpečné prostředí.
P241	Používejte elektrické/ventilační/osvětlovací/.../zařízení do výbušného prostředí.	Jiné vybavení uvede výrobce/dodavatel. V případě, že se objeví mračna prachu.
P242	Používejte pouze nářadí z nejiskřícího kovu.	
P243	Proveďte preventivní opatření proti výbojům statické elektřiny.	
P244	Udržujte ventily a příslušenství bez oleje a maziva.	
P250	Nevystavujte obrušování/nárazům/.../tření.	Příslušné nevhodné zacházení uvede výrobce/dodavatel.
P251	Nepropichujte nebo nespalujte ani po použití.	
P260	Nevdechujte prach/dým/plyn/mlhu/páry/aerosoly.	Příslušné podmínky uvede výrobce/dodavatel. Nevdechujte prach nebo mlhu. Mohou-li se při používání objevit částice prachu nebo mlhy, které lze vdechnout.
P261	Zamezte vdechování prachu/dýmu/plynu/mlhy/par/aerosolů.	Příslušné podmínky uvede výrobce/dodavatel. <i>Lze vynechat, pokud je na štítku uvedeno P260.</i>
P262	Zabraňte styku s očima, kůží nebo oděvem.	
P263	Zabraňte styku během těhotenství/kojení.	
P264	Po manipulaci důkladně omyjte...	Části těla, které je třeba po manipulaci umýt, uvede výrobce/dodavatel.
P270	Při používání tohoto výrobku nejezte, nepijte ani nekuřte.	
P271	Používejte pouze venku nebo v dobře větraných prostorách.	
P272	Kontaminovaný pracovní oděv neodnášejte z pracoviště.	
P273	Zabraňte uvolnění do životního prostředí.	Nejedná-li se o zamýšlené použití.
P280	Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv/ochranné brýle/obličejový štít.	Druh vybavení uvede výrobce/dodavatel. <i>Specifikujte ochranné rukavice/oděv a ochranné brýle/obličejový štít.</i>

Pokyny pro bezpečné zacházení – prevence		
P282	Používejte ochranné rukavice proti chladu/obličejový štít/ochranné brýle.	
P283	Používejte ohnivzdorný/nehořlavý oděv.	
P284	[V případě nedostatečného větrání] používejte vybavení pro ochranu dýchacích cest.	Vybavení uvede výrobce/dodavatel. <i>Text v hranatých závorkách se může použít, pokud se u chemické látky při použití doplňují dodatečné informace vysvětlující, jaký typ větrání by byl vhodný pro bezpečné použití.</i>
P231 P232	Manipulace pod inertním plynem. Chraňte před vlhkem.	
P235 P410	Uchovávejte v chladu. Chraňte před slunečním zářením.	

Pokyny pro bezpečné zacházení – reakce		
P301	PŘI POŽITÍ:	
P302	PŘI STYKU S KŮŽÍ:	
P303	PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy):	
P304	PŘI VDECHNUTÍ:	
P305	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ:	
P306	PŘI STYKU S ODĚVEM:	
P310	Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/...	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P311	Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/...	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P312	Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/...	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P313	Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P314	Necítíte-li se dobře, vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P315	Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P320	Je nutné odborné ošetření (viz ... na tomto štítku).	Odkaz na doplňující pokyny pro první pomoc. Vyžaduje-li se okamžité podání protilátky.

Pokyny pro bezpečné zacházení – reakce		
P321	Odborné ošetření (viz... na štítku).	Odkaz na doplňující pokyny pro první pomoc. <i>Vyžaduje-li se okamžité podání protilátky.</i> <i>Doporučují-li se okamžitá opatření jako např. zvláštní čisticí prostředek.</i> <i>Vyžadují-li se okamžitá zvláštní opatření.</i> <i>Výrobce/dodavatel může popřípadě upřesnit čisticí prostředek.</i> <i>Vyžadují-li se okamžitá opatření.</i>
P330	Vypláchněte ústa.	
P331	NEVYVOLÁVEJTE zvracení.	
P332	Při podráždění kůže:	
P333	Při podráždění kůže nebo vyrážce:	
P334	Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.	
P335	Volné částice odstraňte z kůže.	
P336	Omrzlá místa ošetřete vlažnou vodou. Postižené místo netřete.	
P337	Přetrvává-li podráždění očí:	
P338	Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.	
P340	Přeneste osobu na čerstvý vzduch a ponechte ji v poloze usnadňující dýchání.	
P342	Při dýchacích potížích:	
P351	Několik minut opatrně oplachujte vodou.	
P352	Omyjte velkým množstvím vody/....	Výrobce/dodavatel může popřípadě upřesnit čisticí prostředek nebo může doporučit alternativní prostředek pro výjimečné případy, kdy je voda jednoznačně nevhodná.
P353	Opláchněte kůži vodou/osprchujte.	
P360	Před svlečením okamžitě opláchněte kontaminovaný oděv a kůži velkým množstvím vody.	
P361	Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte.	
P362	Kontaminovaný oděv svlékněte.	
P363	Kontaminovaný oděv před opětovným použitím vyperte.	
P364	A před opětovným použitím vyperte.	

Pokyny pro bezpečné zacházení – reakce		
P370	V případě požáru:	
P371	V případě velkého požáru a velkého množství:	
P372	Nebezpečí výbuchu v případě požáru.	Nejsou-li výbušniny zařazeny do 1.4S STŘELIVO A JEHO SOUČÁSTI.
P373	Požár NEHASTE, dostane-li se k výbušninám.	
P374	Haste pomocí běžných preventivních opatření z přiměřené vzdálenosti.	Jsou-li výbušniny zařazeny do 1.4S STŘELIVO A JEHO SOUČÁSTI.
P375	Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.	
P376	Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.	
P377	Požár unikajícího plynu: Nehaste, nelze-li únik bezpečně zastavit.	
P378	K uhašení použijte...	Vhodné prostředky uvede výrobce/dodavatel. Pokud voda zvyšuje riziko.
P380	Vyklidte prostor.	
P381	Odstraňte všechny zdroje zapálení, můžete-li tak učinit bez rizika.	
P390	Uniklý produkt absorbujte, aby se zabránilo materiálním škodám.	
P391	Uniklý produkt seberte.	
P301 P310	PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/....	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P301 P312	PŘI POŽITÍ: Necítíte-li se dobře, volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/....	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P301 P330 P331	PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.	
P302 P334	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.	
P302 P352	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody/....	Výrobce/dodavatel může popřípadě upřesnit čisticí prostředek nebo může doporučit alternativní prostředek pro výjimečné případy, kdy je voda jednoznačně nevhodná.
P303 P361 P353	PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou/osprchujte.	

Pokyny pro bezpečné zacházení – reakce		
P304 P340	PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste osobu na čerstvý vzduch a ponechte ji v poloze usnadňující dýchání.	
P305 P351 P338	PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.	
P306 P360	PŘI STYKU S ODĚVEM: Před svlečením okamžitě opláchněte kontaminovaný oděv a kůži velkým množstvím vody.	
P308 P311	PŘI expozici nebo podezření na ni: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/....	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P308 P313	PŘI expozici nebo podezření na ni: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P332 P313	Při podráždění kůže: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P333 P313	Při podráždění kůže nebo vyrážce: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P335 P334	Volné částice odstraňte z kůže. Ponořte do studené vody/zabalte do vlhkého obvazu.	
P337 P313	Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
P342 P311	Při dýchacích potížích: Volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO/ lékaře/....	Výrobce/dodavatel uvede, kam je třeba se obrátit pro naléhavou lékařskou pomoc.
P361 P364	Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte a před opětovným použitím vyperte.	
P362 P364	Kontaminovaný oděv svlékněte a před opětovným použitím vyperte.	
P370 P376	V případě požáru: Zastavte únik, můžete-li tak učinit bez rizika.	
P370 P378	V případě požáru: K uhašení použijte...	Vhodné prostředky uvede výrobce/dodavatel. <i>Pokud voda zvyšuje riziko.</i>
P370 P380	V případě požáru: Vyklidte prostor.	
P370 P380 P375	V případě požáru: Vyklidte prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.	
P371 P380 P375	V případě velkého požáru a velkého množství: Vyklidte prostor. Kvůli nebezpečí výbuchu haste z dostatečné vzdálenosti.	

Pokyny pro bezpečné zacházení – skladování		
P401	Skladujte ...	Podle místních/ regionálních/státních/ mezinárodních předpisů (upřesnit).
P402	Skladujte na suchém místě.	
P403	Skladujte na dobře větraném místě.	Je-li výrobek natolik těkavý, že vytváří nebezpečné prostředí
P404	Skladujte v uzavřeném obalu.	
P405	Skladujte uzamčené.	
P406	Skladujte v obalu odolném proti korozi/... obalu s odolnou vnitřní vrstvou.	Jiné slučitelné materiály uvede výrobce/dodavatel.
P407	Mezi stohy/paletami ponechte vzduchovou mezeru.	
P410	Chraňte před slunečním zářením.	<i>Lze vynechat u plynů plněných do lahví na přepravu plynů v souladu s pokyny pro balení P200 UN RTDG, Vzorových předpisů, nepodléhají-li tyto plyny (pomalému) rozkladu nebo polymeraci.</i>
P411	Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/... °F.	Teplotu uvede výrobce/dodavatel.
P412	Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122 °F.	
P413	Množství větší než ... kg/...liber skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/... °F.	Teplotu uvede výrobce/dodavatel.
P420	Skladujte odděleně od ostatních materiálů.	
P422	Skladujte pod...	Příslušnou kapalinu nebo inertní plyn uvede výrobce/dodavatel.
P402 P404	Skladujte na suchém místě. Skladujte v uzavřeném obalu.	
P403 P233	Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte obal těsně uzavřený.	Je-li výrobek natolik těkavý, že vytváří nebezpečné prostředí.
P403 P235	Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte v chladu.	
P410 P403	Chraňte před slunečním zářením. Skladujte na dobře větraném místě.	<i>Lze vynechat u plynů plněných do lahví na přepravu plynů v souladu s pokyny pro balení P200 UN RTDG, Vzorových předpisů, nepodléhají-li tyto plyny (pomalému) rozkladu nebo polymeraci.</i>

Pokyny pro bezpečné zacházení – skladování		
P410 P412	Chraňte před slunečním zářením. Nevystavujte teplotě přesahující 50 °C/122 °F.	
P411 P235	Skladujte při teplotě nepřesahující ... °C/... °F. Uchovávejte v chladu.	Teplotu uveďte výrobce/dodavatel.

Pokyny pro bezpečné zacházení – odstraňování		
P501	Odstraňte obsah/obal...	Podle místních/ regionálních/státních/ mezinárodních předpisů (upřesnit).
P502	Informujte se u výrobce nebo dodavatele o regeneraci nebo recyklaci.	

PŘÍLOHA Č.5.: ZÁSADY BEZPEČNÉHO ZACHÁZENÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI A SMĚSMI

ZÁSADY BEZPEČNÉHO ZACHÁZENÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI A SMĚSMI

- *Před zahájením jakékoliv činnosti s chemickými látkami a směsmi (nebo se zařízeními, v nichž jsou látky obsaženy) se seznámit s charakterem a nebezpečnými vlastnostmi těchto látek a směsí (např. z bezpečnostních listů chemických látek nebo z jiných obdobných dokumentů), s doporučenými způsoby zacházení včetně bezpečnostních a ochranných opatření, se zásadami první pomoci a s místním provozním a bezpečnostním předpisem (provozním řádem pracoviště, předpisem pro obsluhu strojů a zařízení apod.).*
- *Při každé činnosti s chemickými látkami a směsmi používat vhodné osobní ochranné pracovní prostředky přidělené zaměstnavatelem na základě vyhodnocení rizik a práce a konkrétních podmínek na pracovišti.*
- *V případě činností s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, zejména hořlavými a toxickými v prostorách nebo místech s možností vstupu nepovolaných osob, zajistit pracoviště a označit jej výstražnými barvami, značkami a nápisy.*
- *Při práci v uzavřených prostorách, nádobách a nádržích s výskytem plynů, par či prachů nebezpečných chemických látek a směsí zajistit kontrolu další osobou zvenčí (mimo ohrožený prostor) a průběžné sledování nebezpečných koncentrací látek a směsí a minimální koncentrace obsahu kyslíku ve vzduchu.*
- *Před zahájením prací vybavit pracoviště dostatečným množstvím asanačních prostředků, prostředků první pomoci a osobních ochranných pracovních prostředků pro pracovní i havarijní účely.*
- *Před zahájením ruční manipulace s nebezpečnými látkami a směsmi zkontrolovat stav držadel či úchytů, těsnost uzavření nádob a pevnost obalů. Vyvarovat se přenášení těchto nádob na zádech nebo v náručí, případně tažení nebo tlačení po podlahách nebo skluzech. Při čerpání a stáčení strojním zařízením, při manipulaci motorovými vozíky nebo jinými dopravními a transportními prostředky se řídit místním provozním a bezpečnostním předpisem, řešícím bezpečné provádění každé manipulace.*
- *Na jednotlivých pracovištích, u jednotlivých strojů a zařízení zajistit dostatečný pracovní a manipulační prostor umožňující bezpečně provádět požadované operace, zkontrolovat funkčnost systému větrání nebo odsávání plynů, par a prachů chemických látek a zamezit stékání kapalin do vybrání a prohlubní strojů a zařízení, případně podlah, usazování prachů na povrchu předmětů a konstrukcí, hromadění plynů a par v obtížně větratelných koutech místností.*
- *Chemické látky a směsi skladovat jen na místech k tomu určených, v předepsaném množství a odpovídajících obalech s vyznačením obsahu a bezpečnostním označením podle vlastností látek a směsí, zabránit společnému skladování látek a směsí, které spolu mohou nebezpečně reagovat.*

HLAVNÍ ZÁSADY PRO BEZPEČNOU MANIPULACI S NĚKTERÝMI KATEGORIEMI NEBEZPEČNÝCH CHEMICKÝCH LÁTEK:

- *Při přípravě roztoků žiravin přilévat nebo přidávat žiravinu do vody (kapaliny) za stálého míchání, případně ochlazování.*

- Vyvarovat se styku roztoků hydroxidů (louhů) s hliníkovými předměty (možnost vývoje vodíku).
- Při vyprazdňování nádob (demižonů, barelů) se žíravinami použít vhodné vyklápěcí zařízení, nepřenášet žíraviny v otevřených nádobách.
- K odstranění rozlité kyseliny dusičné a silných oxidačních směsí nepoužívat dřevěné piliny a jiné organické látky.
- Textilní materiál nasáklý nátěrovými hmotami, fermeží a oleji ukládat v uzavřených kovových nádobách.
- Při práci s hořlavými kapalinami vyloučit vznik statické elektřiny a mechanického či elektrického jiskření, při jejich rozlití okamžitě zhasnout plynové spotřebiče, vypnout elektrický proud, vyhlásit zákaz vstupu nepovolaným osobám, zajistit odvětrání prostoru a pro asanaci použít vhodné sorpční materiály podle druhu látky. Je zakázáno stírat tyto hořlavé kapaliny s podlah z umělých hmot (nebezpečí vzniku statické elektřiny).
- Nepřechovávat nebezpečné látky a směsi, zejména toxické a žíravé, v obalech běžně používaných na potraviny a krmiva.
- S prázdnými obaly od chemických látek a směsí zacházet až do asanace nebo likvidace stejným způsobem jako s plnými.
- Zařízení, jeho součásti (nádrže, kontejnery, přepravní obaly) a prostory, kde se vyskytují a používají nebezpečné chemické látky, musí být označeny příslušným bezpečnostním značením (barvami, značkami a nápisy), upozorňujícím na zdroje rizika a nebezpečné vlastnosti látek.

PŘI ZACHÁZENÍ S CHEMICKÝMI LÁTKAMI JSOU DŮLEŽITÉ NÁSLEDUJÍCÍ PODMÍNKY:

- Znalost vlastností a účinků používaných látek a vědomí vzniku trvalého nebezpečí při práci s nimi.
- Zaškolení a opakované proškolení pracovníků v potřebném rozsahu, případně zajištění odborného dozoru či dohledu nad vykonávanou prací.
- Dodržování příslušných bezpečnostních předpisů a pokynů k zacházení s látkami, zásad osobní a provozní hygieny a používání osobních ochranných pracovních prostředků.
- Správná funkce bezpečnostních, ochranných a výstražných zařízení.
- Zabránění úniku látek do prostorů pracovišť, opatření pracovišť dostatečným množstvím asanačních prostředků podle druhu látky a předpokládaného typu úniku.
- Trvalé udržování znalostí (i praktických dovedností) o zásadách první pomoci, asanačních postupech, postupech při zdolávání mimořádných událostí.

PŘÍLOHA Č.6:

ZÁZNAM O SEZNÁMENÍ S DOKUMENTEM

<i>Jméno</i>	<i>Datum</i>	<i>Podpis</i>